

АУДИТОРСЬКІ ДОКАЗИ ТА ЇХ ВЛИВ НА ВИСНОВОК

Одне з головних завдань аудиту фінансової звітності - одержання та документування достатніх та прийнятних аудиторських доказів для висловлення незалежної аудиторської думки. Окремим міжнародним стандартом, що окреслює питання аудиторських доказів та процедур їх отримання є МСА 500.

Для обґрунтування та формування висновку аудитор має отримати достатню кількість доказів відповідної якості. Так, достатність – міра кількості аудиторських доказів. Необхідна кількість доказів буде безпосередньо залежати від рівня ризику. Чим більше рівень суттєвого викривлення інформації, тим більше необхідно залучити аудиторських доказів. Також, матиме значення і досвід аудитора. Зазвичай, аудит передбачає вибірккову перевірку основних і найбільш вагомих ділянок обліку. Прийнятність - міра якості аудиторських доказів, їх доречність та правдивість. Доречність аудиторських доказів буде залежати від цілей та завдання аудиту. Доречними доказами для аудитора можуть бути лише ті, що стосуються перевірки та інформація яка має цінність. Безумовно, достатність та прийнятність є взаємозалежними поняттями.

Рис. 1. Взаємозалежність основних критеріїв аудиторських доказів

Надійність аудиторських доказів буде залежати від їх джерела походження та їх форми. Тож, при оцінці аудиторських доказів велику роль буде відігравати з якого джерела вони були отримані: зовнішнього, внутрішнього чи згенеровані безпосередньо аудитором. За формою аудиторські докази поділяються на усні та письмові, тобто існують у вигляді облікових документів.

Існують загальні правила щодо визначення рівня достовірності аудиторських доказів. По-перше, аудиторські докази отримані з незалежних джерел є більш достовірними. Дане правило спонукає аудитора отримувати докази з зовнішніх джерел. Так, ще на етапі планування аудитор має визначити необхідну кількість зовнішніх підтверджень для мінімізування ризиків. Також, при виявленні на певній ділянці обліку ознак шахрайства аудитору необхідно вжити додаткових заходів: здійснити більш детальну перевірку ділянки, додаткові зовнішні підтвердження та запити до обізнаних осіб суб'єкта господарювання.

По-друге, аудиторські докази в документальній формі є більш достовірними, ніж докази, отримані в усній формі. Усні докази можуть бути релевантними для

аудитора, але, водночас, і не надійними. Саме тому, усні докази вимагають додаткової перевірки та мають бути підкріплені документально.

По-третє, аудиторські докази, отримані безпосередньо аудитором мають більшу цінність, ніж докази, отримані непрямо або шляхом припущення. Це пов'язані зі зменшенням довіри та збільшенням ризику викривлення інформації отриманої від управлінського персоналу або третіх осіб. Так, аудитор може бути цілком впевнений лише в інформації яку здобув сам.

Таким чином, для того щоб надати обґрунтовану аудиторську думку і сформулювати висновок про правдивість фінансової звітності, аудитору необхідно зібрати прийнятну та достовірну інформацію, що складатиме аудиторські докази. Об'єктивний аудиторський висновок має на меті надати впевненість основним користувачам інформації.